

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ	
ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ	1
БАЛАНС	2
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ	
1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО	5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО	6
3. ПРИХОДИ ОТ ПРОДАЖБИ	18
4. ДРУГИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА	18
5. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ	18
6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	19
7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	19
8. ДРУГИ РАЗХОДИ	20
9. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ И РАЗХОДИ	20
10. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ	20
11. НЕТЕКУЩИ (ДЪЛГОТРАЙНИ) АКТИВИ	21
12. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	23
13. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ЛИЦА	23
14. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ	24
15. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	24
16. РАЗХОДИ ЗА БЪДЕЩИ ПЕРИОДИ	25
17. СОБСТВЕН КАПИТАЛ	25
18. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИ ПРЕДПРИЯТИЯ	25
19. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДОСТАВЧИЦИ	25
20. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ЛИЦА	26
21. ПОЛУЧЕНИ ЗАЕМИ	26
22. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ОСИГУРИТЕЛНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	26
23. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ	27
24. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	27
25. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	29
26. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ	32

Име на дружеството: БТД "ГЛОБАЛ ТУРС" АД

Съвет на директорите: "Клио холидейс" АД
"БТД" ООД
Петко Миков

Изпълнителен директор: Петко Миков

Главен счетоводител: Венелина Станева

Адрес на управление: гр. Бургас
ул. "Одрин" № 15

Дата на съставяне: 17.5.2024

Обслужващи банки: ОББ* АД
Първа инвестиционна банка АД
Юробанк България АД

Одитори: Мариела Кондова - регистриран одитор

БТД "ГЛОБАЛ ТУРС" АД
ЕИК по БУЛСТАТ: 102269324
Адрес на управление: гр.Бургас, ул. Одрин №15

ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
за 2023 г.

РАЗХОДИ

Разходи за дейността

Разходи за суровини, материали и външни услуги, в т.ч.:

суровини и материали
външни услуги

Разходи за персонал, в т.ч.:

разходи за възнаграждения

разходи за осигуровки

Разходи за амортизация и обезценка, в т.ч.:

разходи за амортизация

Други разходи, в т.ч.

балансова стойност на продадени активи
други

Общо разходи за операционна дейност

Финансови разходи

Общо разходи

Счетоводна печалба

(Разход)/икономия от данъци върху печалбата

Нетна печалба за годината

ВСИЧКО

Приложение
2023
BGN '000

Приложение
2022
BGN '000

ПРИХОДИ

Приходи от операционна дейност

Нетни приходи от продажба на:

Сюжи

Услуги

Други приходи

Общо приходи от операционна дейност

Финансови приходи

Загуба от обичайна дейност

Общо приходи

Счетоводна загуба

Нетна загуба за годината

ВСИЧКО

Приложенията на страници от 5 до 32 са неразделна част от финансовия отчет.

Дата на съставяне: 17.05.2024 г.

Изпълнителен директор:

Петко Миков

Съставител:

Венелина Станева

Заверил:

Маринела Кондова

0487
Маринела
Кондова
Регистриран одитор

БАЛАНС
към 31 декември 2023 година

		31.12.2023		31.12.2022		31.12.2023		31.12.2022		31.12.2023		31.12.2022	
		Приложения		Приложения		Приложения		Приложения		Приложения		Приложения	
		BGN '000		BGN '000		BGN '000		BGN '000		BGN '000		BGN '000	
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ													
Собствен капитал													
Записан капитал													
Премии от емисии													
Нагрупани печалби/(загуби) от минали													
Неразпределена печалба													
Ненормирана загуба													
Текуща загуба													
Общо:													
Задължения													
Задължения към финансови предприятия													
до 1 година													
над 1 година													
Задължения към доставчици													
до 1 година													
до 1 година													
Задължения към свързани лица													
до 1 година													
Задължения по получени небанкови заеми													
до 1 година													
Други задължения, в т.ч.:													
Задължения към персонала													
до 1 година													
Задължения към социалното осигуряване													
до 1 година													
Данъчни задължения													
до 1 година													
Общо:													
Общо задължения до 1 година													
Общо задължения над 1 година													
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ													
26 017													
26 690													

Приложенията на страници от 5 до 32 са неразделна част от финансовия отчет.

Финансовият отчет на страници от 1 до 32 е одобрен от Съвета на директорите и е подписан на 17.05.2024 г.

Дата на съставяне: 17.05.2024 г.

Изпълнителен директор:

Петко Миков

Съставител:

Венелина Спирева

Завършен: Мариела Кондова

БТД "ГЛОБАЛ ТУРС" АД

ЕИК по БУЛСТАТ: 102269324

Адрес на управление: гр.Бургас, ул. Одрин №15

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ за 2023 година

	Приложения					
	Постъп- ления	2023 BGN'000 Плаща- ния	Нетен поток	Постъп- ления	2022 BGN'000 Плаща- ния	Нетен поток
Парични потоци от оперативна дейност						
Постъпления от търговски контрагенти	640	348	292	686	562	124
Плащания, свързани с трудови възнаграждения	-	103	(103)	-	136	(136)
Платени данъци (без данъци върху печалбата)	-	77	(77)	-	95	(95)
Курсови разлики	-	1	(1)	-	1	(1)
Платени лихви и банкови такси	-	2	(2)	-	3	(3)
Други постъпления/(плащания)	1	-	1	1	-	1
Парични потоци от/(използвани в) оперативна дейност	641	531	110	687	797	(110)
Парични потоци от инвестиционна дейност						
Парични потоци, свързани с дълготрайни материални активи	-	1	(1)	1 721	7	1 714
Парични потоци, свързани с дъщерни предприятия	5 560	-	5 560	-	-	-
Парични потоци във връзка с допълнителни парични вноски на съдружници	-	3 670	(3 670)	2 815	-	2 815
Парични потоци, свързани с инвестиции на разположение за продажба	-	-	-	20	1 820	(1 800)
Парични потоци, свързани с предоставени заеми	-	-	-	1 048	530	518
Нетни парични потоци от/(използвани в) инвестиционна дейност	5 560	3 671	1 889	5 604	2 357	3 247
Парични потоци от финансова дейност						
Парични потоци, свързани с получени фирмени заеми	810	200	610	3 795	4 497	(702)
Парични потоци, свързани с дългосрочни банкови заеми	-	2 639	(2 639)	-	2 444	(2 444)
Други постъпления/(плащания), нетно	-	-	-	28	-	28
Нетни парични потоци, използвани във финансова дейност	810	2 839	(2 029)	3 823	6 941	(3 118)
Нетно увеличение/(намаление) на паричните средства и паричните еквиваленти			(30)			19
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари			55			36
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември			25			55

15

Приложенията на страници от 5 до 32 са неразделна част от финансовия отчет.

Дата на съставяне: 17.05.2024 г.

Изпълнителен директор:

Съставител:
Петко Миков
БТД "ГЛОБАЛ ТУРС" АД
БУРГАС

Венелина Станева

Заверил:
Мариела Кондова

0487 Мариела Кондова
Регистриран одитор

БТД "ГЛОБАЛ ТУРС" АД
 ЕИК по БУЛСТАТ: 102269324
 Адрес на управление: гр.Бургас, ул. Одрин №15

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНЕНИЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ за 2023 година

Приложение	Основен капитал	Премия резерв	Нагружани печалби/ (загуби)	Текуща печалба/ (загуба)	Общо собствен капитал
BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Салдо на 31 декември 2021	19 909	171	(5 799)	(717)	13 564
Прехвърляне в неразпределена печалба	-	-	(717)	717	-
Финансов резултат за текущия период	-	-	-	1 013	1 013
Други изменения	-	-	(6)	-	(6)
за сметка на собствениците	-	-	(6)	-	(6)
Салдо на 31 декември 2022	19 909	171	(6 522)	1 013	14 571
Прехвърляне в неразпределена печалба	-	-	1 013	(1 013)	-
Финансов резултат за текущия период	-	-	-	619	619
Други изменения	-	-	-	-	-
за сметка на собствениците	-	-	-	-	-
Салдо на 31 декември 2023	19 909	171	(5 509)	619	15 190

17

Приложенията на страници от 5 до 32 са неразделна част от финансовия отчет.

Дата на съставяне: 17.05.2023 г.

Изпълнителен директор:

Съставител:
 Петър Миков
 БУРГАС

Застапувач
 Мариела Кондова

0487
 Мариела Кондова
 Регистриран одитор

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

БТД ГЛОБАЛ ТУРС АД е дружество, създадено през м.07.1999 г. Дружеството е със седалище и адрес на управление гр. Бургас, ул. Одрин № 15. Съдебната регистрация на дружеството е от 1999 г., решение № 1/29.07.1999 г. на Бургаски окръжен съд. Последните промени в Устава на дружеството са вписани в регистъра на търговските дружества на 20.04.2011 г., а в органите за управление - на 07.12.2018 г. и е свързана с промяна в състава на Съвета на директорите.

1.1. Собственост и управление

БТД Глобал турс АД има едностепенна система на управление със съвет на директорите от 3 членове. Председател на СД е “Клио холидейс” АД. Дружеството се представлява и управлява от Изпълнителния директор Петко Миков.

Дружеството е под пряк контрол на “Клио холидейс” АД, което притежава 69.18 % от капитала. Предприятието – майка е със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. Цариградско шосе, 7-ми км.,ЗИТ, корпус 2.

За 2023 г. средносписъчния брой на персонала в дружеството по категории работници и служители е както следва:

- Управители - 2 (31.12.2022 г.: 2);
- Счетоводители - 1 (31.12.2022 г.: 2);
- Администратори – 1 (31.12.2022 г.: 1);
- Камериерки – 1 (31.12.2022 г.: 1).
- Работник поддръжка – няма (31.12.2022 г.: 1)

1.2. Предмет на дейност

През 2023 г. предметът на дейност на дружеството включва туристическо настаняване и изхранване в хотелски комплекси, и отдаване под наем на собствени недвижими имоти.

1.3. Структура на дружеството

БТД Глобал турс АД няма разкрити клонове и представителства.

Дружеството притежава 73.04 % от капитала на “Европа резорт” ООД. Дружественият капитал на дъщерното дружество е в размер на 22 258 х. лв. разпределени в 222 577 броя дялове по 100 лв. всеки един дял. Предметът на дейност на дъщерното дружество през 2023 г. включва отдаване под наем на недвижими имоти и оборудване.

Дружеството притежава 99.90 % от капитала на “БТД” ООД. Дружественият капитал на дъщерното дружество е в размер на 5 037 х. лв. разпределени в 503 733 броя дялове по 10 лв. всеки един дял. Предметът на дейност на дъщерното дружество за 2023 г. включва организиране на хазартни игри.

1.4. Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството, за периода 2021 – 2023 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2021	2022	2023
БВП в млн. лева	132 744	167 809	183 743
Реален растеж на БВП	3.7%	3,9%	1,8%
Инфлация в края на годината	7.8%	16,9%	4,7%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.73062	1,86644	1.80656
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.72685	1,83371	1.76998
Основен лихвен процент в края на годината	0.00%	1.30%	3,8%
Безработица	5,15%	4,1%	4,3%

Източник: Националният статистически институт, Агенция по заетостта и БНБ.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1.База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на дружеството е изготвен в съответствие със Закона за счетоводство и Националните счетоводни стандарти, утвърдени от Министерския съвет с ПМС № 46/21.03.2005 г., в сила от 01.01.2005 г., изменени с ПМС №251/17.10.2007 г., в сила от 01.01.2008 г., изменени с ПМС №394/30.12.2015 г., в сила от 01.01.2016 г.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лева (BGN) и изготвя своите официални финансови отчети в съответствие с българското счетоводно законодателство. Данните във финансовия отчет (ГФО) са представени в хиляди лева.

Настоящият годишен финансов отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата цена.

2.2. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година (период).

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.3. Отчетна валута

Функционалната валута и отчетна валута на представяне на финансовия отчет на дружеството е българският лев. Българският лев е фиксиран към еврото по Закона за БНБ в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

Паричните средства, вземанията и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат в легова равностойност на база валутния курс към датата на операцията и се преоценяват на годишна база като се използва официалният курс на БНБ на последния работен ден от годината. Към 31.12.2023 г. те са представени по заключителния курс на БНБ.

2.4. Приходи

Приходите в дружеството се признават на база принципа на начисляване и до степенята, до която стопанските изгоди се придобиват от дружеството и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на стоки приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността на стоките преминават у купувача.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на баланса, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

2.5. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Финансовите приходи и разходи се включват в отчета за приходите и разходите, като се посочват диференцирано и се състоят от: лихвени приходи и разходи, положителни и отрицателни разлики от продажба и последващи оценки на финансови инструменти, валутни разлики и банкови такси и комисионни.

2.6. Дълготрайни материални активи

Дълготрайните материални активи са представени в счетоводния баланс по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Цената на придобиване включва покупната цена, вкл. митническите такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална

доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановими данъци и др.

Дружеството е определило стойностен праг от 700 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващи разходи

Последващите разходи свързани с дълготраен материален актив, водещи до подобряване на бъдещата икономическа изгода от актива се отчитат като увеличение на балансовата му стойност.

При подмяна на разграничима част от дълготраен материален актив подменената част се отписва, а направеният разход за подмяната или подновяването на частта се отчита като придобиване на отделен актив.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални активи. Полезният живот по групи активи е както следва:

- сгради – 25 г.
- машини и оборудване – 3 г.
- автомобили – 4 г.
- съоръжения – 25 г.
- компютри – 2 г.
- други дълготрайни активи – 7 г.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановителната им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановителна стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановителната стойност на активите. Възстановителната стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: нетна пазарна цена или стойност в употреба. За определянето на стойността в употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за приходите и разходите.

2.7. Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са тези имоти, които дългосрочно се държат от дружеството за доходи от наеми и/или заради вътрешното увеличение на тяхната стойност. Те са представени в баланса по себестойностния модел, разгледан в приложение 2.6.

Инвестиционните имоти се отписват от баланса когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “инвестиционните имоти” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Приходът се посочва в статия „други приходи”, а балансовата стойност на актива – в статия „други разходи”.

Трансфери от и към групата “инвестиционните имоти” се прави, когато има промяна в употребата на даден имот. В случай на прехвърляне от “инвестиционни имоти” към “имоти за използване в собствената дейност” активът се завежда в новата си група по намерена историческа цена, която представлява справедливата му стойност към датата на прехвърлянето. Обратно, когато от “имоти за използване в собствената дейност” има прехвърляне към “инвестиционни имоти”, активът се оценява по справедливата му стойност към датата на прехвърлянето, като разликата до балансовата му стойност се третира текущ приход или разход.

Последващи разходи

Последващите разходи свързани с инвестиционен имот, водещи до подобряване на бъдещата икономическа изгода от актива се отчитат като увеличение на балансовата му стойност.

При подмяна на разграничима част от инвестиционен имот подменената част се отписва, а направеният разход за подмяната или подновяването на частта се отчита като придобиване на отделен актив.

2.8. Дългосрочни инвестиции

Дългосрочните инвестиции, представляващи дялове в дъщерни дружества, асоциираните предприятия и съвместно контролираните такива са представени в счетоводния баланс по цена на придобиване.

Предприятието признава инвестиция в дъщерни предприятия, когато притежава контрол. Контрол е правото да се управлява финансовата и оперативната политика на едно предприятие така, че да се извличат изгоди в резултат на дейността му. Контрол е налице, когато е изпълнено едно или повече условия по-долу:

- притежава пряко или косвено повече от половината от правата на глас на акционерите или съдружниците в друго предприятие, освен ако е възможно да се докаже, че такова притежание не означава наличие на контрол;
- има право да назначава или да освобождава повече от половината от членовете на органите на управление на предприятието, в което е акционер или съдружник;
- притежава властта над повече от половината права на глас по силата на договорно взаимоотношение с други инвеститори;
- притежава властта да подава мнозинството от гласовете на заседанията на органите на управление на предприятието.

Притежаваните от дружеството дългосрочни инвестиции подлежат на преглед за обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се изчислява при съпоставяне спрямо възстановимата стойност на инвестицията и се отразява в отчета за приходите и разходите.

2.9. Предоставени заеми

Всички заеми са представени по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми са последващо оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за приходите и разходите като финансови приходи или разходи през периода на амортизация или когато вземанията се отпишат или редуцират.

2.10. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по стойността на оригинално издадената фактура, намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми.

Приблизителна оценка за съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или на част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се отписват изцяло, когато правните основания за това се установят.

2.11. Пари и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности и разплащателните сметки.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите по финансов лизинг са включени като плащания за финансова дейност;
- платените лихви по получени краткосрочни заеми за оборотни средства от банки са включени като плащания от финансова дейност;
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи се посочва като плащания към доставчици към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период.

Валутните курсове, използвани при преизчисление на паричните позиции в чуждестранна валута към 31.12.2023 г. са както следва:

BGN 1.95583:EUR 1 (BGN 1.95583:EUR 1)

2.12. Задължения към доставчици и други задължения

Задълженията към доставчици и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги.

2.13. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси са представени по цена на придобиване (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката възнаграждение, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други привлечени ресурси, са последващо оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, асоциирани с тези заеми. Загубите от тях се признават в отчета за приходите и разходите като разходи за лихви през периода на амортизация и/или когато задълженията се отпишат или редуцират.

2.14. Лизинг

Оперативен лизинг

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Плащанията/постъпленията по оперативния лизинг се признават като разходи/приходи в отчета за приходите и разходите на база линеен метод за периода на лизинга.

2.15. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за пенсионното, здравно и срещу безработица осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено в чл.6, ал.3 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

През 2023 г. общият размер на вноската за фонд “Пенсии”, ДЗПО, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица” и за здравно осигуряване възлиза на 32.3%. Вноските са разпределени между работодателя и осигуреното лице в следните съотношения:

- За фонд „Пенсии” – 8.22% за сметка на работодателя и 6.58% за сметка на осигуреното лице;
- За фонд „ДЗПО” – 2.8% за сметка на работодателя и 2.2% за сметка на осигуреното лице;
- За фонд „ОЗМ”, за фонд „Безработица” и за здравно осигуряване – в съотношение 60:40.

В допълнение, изцяло за своя сметка работодателят прави осигурителна вноска за фонд “ТЗПБ”, която е диференцирана за различните предприятия от 0.4% до 1.1% в зависимост от икономическата дейност на предприятието.

През 2024 г. общият размер на вноската за фонд “Пенсии”, ДЗПО, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица” и за здравно осигуряване не се променя. Вноските са разпределени между работодателя и осигуреното лице в съотношенията от 2023 г.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Освен задължителното държавно обществено осигуряване съществуват законово създадени възможности за допълнително доброволно пенсионно и здравно осигуряване в доброволен фонд.

Осигурителните и пенсионни схеми, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство и са на база предварително твърдо определени вноски.

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда (КТ), работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор обезщетения за:

- неспазено предизвестие – брутното трудово възнаграждение на работника или служителя;
- поради закриване на предприятието или на част от него, съкращаване в щата, намаляване на обема на работа и спиране на работа за повече от 15 дни – брутното трудово възнаграждение на работника или служителя за времето, през което е останал без работа, но за не повече от 1 месец;
- при прекратяване на трудовия договор поради болест – брутното трудово възнаграждение за срок от два месеца, ако има най-малко 5 години трудов стаж и през последните 5 години трудов стаж не е получил обезщетение на същото основание;
- при пенсиониране поради навършен трудов стаж – брутното трудово възнаграждение за срок от два месеца, а ако наетото лице е придобило при същия работодател или в същата група предприятия 10 години трудов стаж през последните 20 години – брутното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца;
- за неизползван платен годишен отпуск - обезщетение за съответните години за времето, което се признава за трудов стаж.

След изплащането на посочените обезщетения за работодателя не произтичат други задължения към работниците и служителите.

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях) се признават в баланса за периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума и като разход в отчета за приходите и разходите. Дължимите от дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущо задължение и разход в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на годишния финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните суми по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка, в недисконтиран размер, за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Съгласно Кодекса на труда дружеството е задължено да изплаща на лица от персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни месечни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в баланса, коригирана с размера на непризнатите актюерски печалби и загуби, а респ. изменението в стойността им, вкл. признатите актюерски печалби и загуби – в отчета за приходите и разходите. Разходите за минал стаж се признават веднага в отчета за приходите и разходите.

Към датата на всеки годишен финансов отчет дружеството следва да назначи актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации, деноминирани в български лева.

Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита. Тези, които надвишават 10% от сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи в края на предходната година, се признават незабавно и на 100% в отчета за приходите и разходите в периода (годината), в който възникнат.

2.16. Собствен капитал

БТД ГЛОБАЛ ТУРС АД като акционерно дружество е от категорията на капиталовите дружества, които са задължени да регистрират в търговския регистър определен минимален размер на капитал (основен капитал), който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството с оглед удовлетворяване на техните вземания. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на

своето дялово участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност.

2.17. Данъци върху печалбата

Текущ данък върху печалбата

Текущият данък върху печалбата е определен в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2023 г. е 10%. (2022 г.: 10%).

Отсрочени данъци върху печалбата

Отсрочените данъци се определят чрез прилагане на балансовия пасивен метод, за всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на финансовия отчет и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или в голяма степен на сигурност се очаква да са в сила.

Към 31.12.2023 г. отсрочените данъци върху печалбата са оценени при ставка 10% (31.12.2021 г.: 10%).

2.18. Финансови инструменти**2.18.1. Финансови активи**

Дружеството класифицира своите финансови активи в категорията “*кредити и вземания*”. Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в баланса.

Обичайно дружеството признава в баланса си финансовите активи на датата на търгуване – датата, на която то се е обвързало (посло е окончателен ангажимент) да закупи или придобие съответните финансови активи. Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от баланса на дружеството, когато правата за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите, асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в баланса си, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в баланса по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в един обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи. Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти от баланса. Лихвеният доход по вземанията се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под 3 месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в отчета за приходите и разходите:

а) за търговски вземания - към “други доходи от дейността”;

б) за предоставените заеми - към “финансови приходи” (Приложение 2.9, 2.10 и 2.11)

2.18.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на дружеството включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в баланса по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва. (Приложение 2.12 и 2.13).